

Değerli İstinye Ailesi,

Sayın Okurlarımız,

Bültenimizin sayısında yine farklı konuları ele aldık. İlk olarak, Hollywood sinemasının fütüristik yapıtlarla gelecekteki teknolojik gelişmenin adeta bir yol haritasını çıkardığını tartıştık. 20. Yüzyıldaki Hollywood yapımı bilim-kurgu filmlerinin sonraki dönemlerdeki gelişmeleri bir anlamda yönlendirdiği doğrultusundaki izlenim Bülten'in konusu.

Bir diğer konumuz ise, eğlendirmek ve düşündürmek amacı taşıyan mizah ürünlerinin nasıl dezenformasyona hizmet edebildiği Almanya'daki sözde Türk "fıkraları" ve karikatürlere yansıyan ırkçı içerikleri. Bu ülkedeki Türk ve Türkiye imajı açısından hasar verici nitelikteki bu sözde "mizah" ile nasıl mücadele edilebilir, bunu ele aldık.

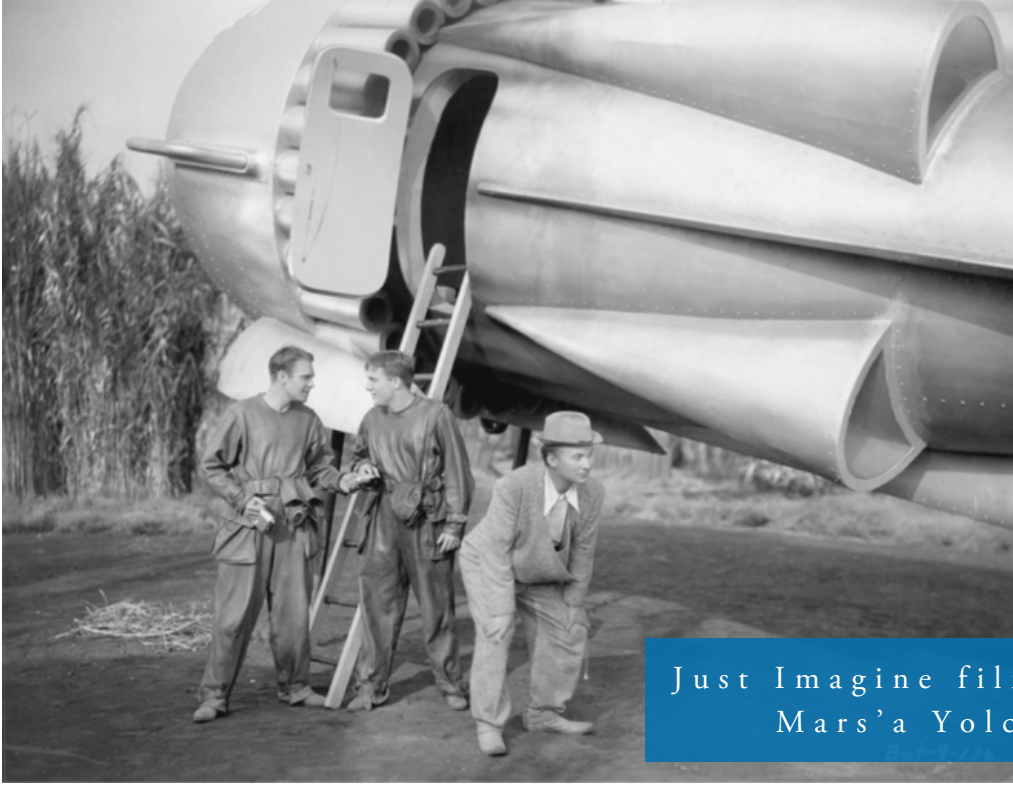
Geçtiğimiz günlerde İngiliz Economist dergisinde Türk dizilerinin dünyada nasıl etkili bir konuma geldiğine ilişkin bir haber yayınlandı. Bu konu Türk kamu diplomasisi açısından son dönemde ciddi önem taşımaya başladı. Bu konuyu da değinmeye değer bulduk.

Dünyada kamu diplomasisi akademisyenleri arasında önemli bir yeri olan Nicholas J. Cull'ın Nisan ayında yayınlanacak olan "Reputational Security" (İtibar Güvenliği) başlıklı kitabı bu alandaki tartışmaya önemli katkıda bulunacak. İtibar güvenliği konusunu bizde tartışmaya açmaya karar verdik.

İyi okumalar diler, saygılarımızı sunarız.

KADAM Yönetim Kurulu

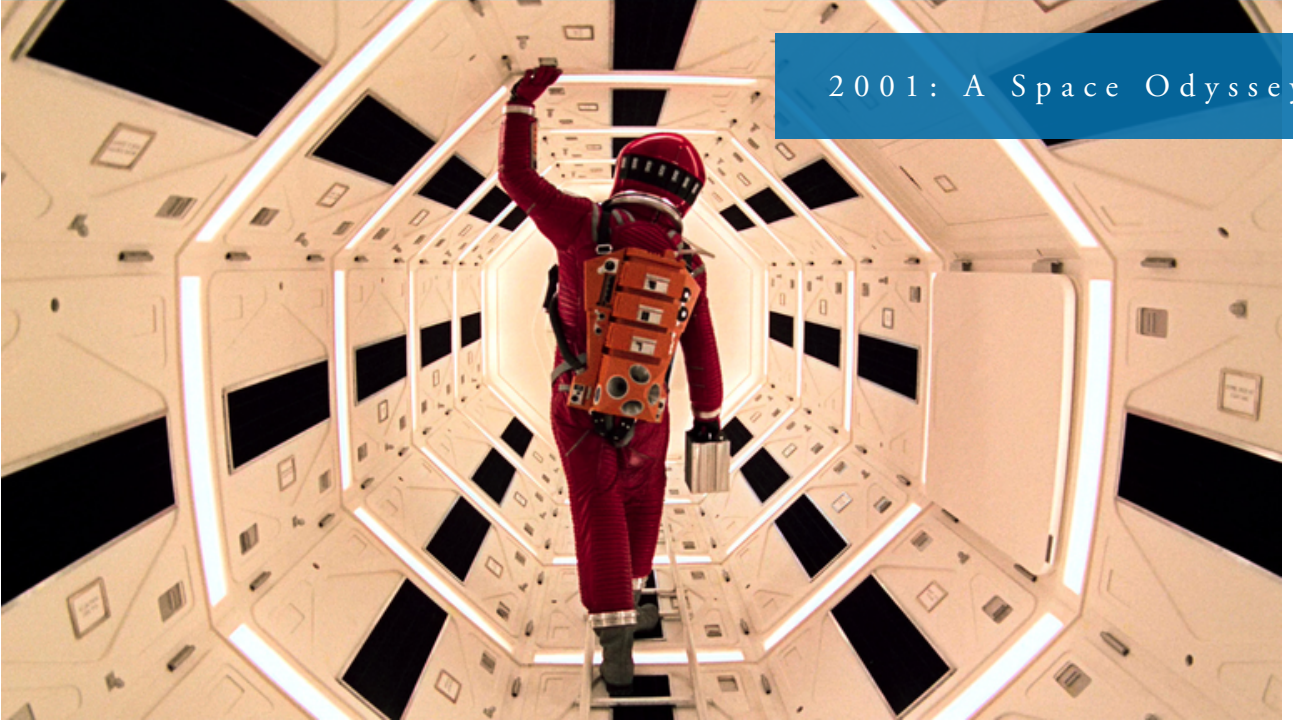
Bilim Kurgu Sineması ve Kamu Diplomasisi

Just Imagine filmi (1930)
Mars'a Yolculuk

Kısa süre önce yitirdiğimiz değerli düşün insanı Alev Alatlı'nın "Suç Ortağı Hollywood" kitabında da ayrıntılı bir değerlendirmesini yaptığı Hollywood sinemasının tüm dünyadaki kültürel gidişatı nasıl yönlendirdiği konusu kamu diplomasisi bakımından üzerinde önemle durulması gereken bir husustur. Sinema sanatı 20. Yüzyılda geçirdiği hızlı gelişme ve tüm dünyada oluşturduğu etkiler ile günümüze kadar kazandığı ve eğlencenin ötesindeki değer ve etki ile tüm görsel sanat dalları arasında müstesna bir yer işgal etmektedir. Sinema hemen her ülkede ilgi duyulan bir sanat dalı olmakla birlikte Hollywood yapımlarının teknolojinin en üst düzeyde kullanımı ve Amerikan yaşam tarzı ve siyasal içerikli mesajları nedeniyle etkisi başka ülke sinemalarından daha etkilidir. Kamu diplomasisinde "yumuşak güç" unsuru olarak da nitelendirilmesi gereken sinema bu etkiyi tahmin edilenden daha fazla oluşturmaktadır.

Hollywood sinemasının bilim kurgu yapıtları, gelecekteki teknolojik gelişmelerin tasavvurlarını içermektedir. Bu fütürist içerikli yapıtlar gelecekteki olası teknolojik gelişmelerin habercisi şeklinde anlaşılmaktadır. Günümüzdeki uzay teknolojisinin gelişmesi adeta bu yapıtlarla önceden haber verilmiş izlenimi uyanmaktadır. Filmlerin pek çoğu uzay ve geleceğe yolculuk konuludur. Uzay yolculuğu özellikle yıllarca televizyonlarda gösterilen "Uzay Yolu" dizisinde (1966-1969) işlenmiş, 1968 yılında gösterime giren 2001: A Space Odyssey filmi büyük ilgi toplamıştır. Uzay Yolu dizisinde kullanılan ve henüz teknolojik olarak bilinmeyen bazı araç ve gereçler 1969'daki ilk ay yolculuğunda artık kullanılır olmuştur.

2001: A Space Odyssey

1999 yılında gösterime giren Matrix ve 2014 yapımı Interstellar filmleri izleyicileri eğlendirdikleri kadar düşündürmüş ve gelecek için farklı düşünce ve duygulara kapılmalarını sağlamıştır. Burada değinemediğimiz benzeri yapıtların sayısı çoktur. Mars'a seyahatin yaklaştığı günümüzde kızıl gezegenle ilgili çok sayıda film yapılmıştır. Tüm bu sinema eserleri kamu diplomasisi açısından incelendiğinde Amerikan teknolojisinin üstünlüğünü ve Amerika Birleşik Devletleri'nin dünyanın en güçlü ve hegemonik devleti olduğunu empoze etmektedir. Görüldüğü gibi sinema sanatı da kamu diplomasisinin en çok kullanılan araçlarından biri belki de en etkilisidir.

Interstellar (2014)

The Matrix (1999)

Star Trek (Uzay Yolu)

The Martian (2015)

Türk Dizileri

Geçtiğimiz günlerde The Economist dergisinde yayınlanan bir incelemenin* konusu son yıllarda hızla dünyaya açılan Türk dizileri oldu. Buna göre, Türkiye halen Amerika ve İngiltere'nin ardından dünyanın en büyük senaryo ihracatçısı konumunda. 2020 ile 2023 yılları arasında Türk dizilerine yönelik küresel talebin %184 oranında bir artış göstermiş. Türk dizileri sadece Ortadoğu ülkelerinde değil, Avrupa ve Latin Amerika'da da popüler. 202 yılında Türk dizilerini satın alan ülkelerin başında İspanya, Suudi Arabistan ve Mısır olmuş. The Economist'e göre Türk dizilerinin özellikle eski Osmanlı coğrafyasında Türkiye imajının güçlenmesine yarıyor. Dergi, dizilerin bu kadar çekici olmasının nedenleri arasında güzel manzaralar, şık kostümler ve çekici oyuncularını sayıyor. Konuları itibariyle de romantizm ve intikam gibi insani duygulara fazlasıyla yer verildiğini, Amerikan dizilerindeki şiddet ve cinsellik öğelerinin kullanılmadığını ileri sürüyor. Ayrıca, Arap izleyiciler, Türk dizilerinin Müslümanları, Hollywood'un sıklıkla yaptığı gibi "terörist ya da taksi şoförü" olarak değil, kahraman olarak tasvir etmesini takdir ediyorlar.

Dergiye göre Türk dizileri yayıncılar için de çok faydalı. Türkiye'de diziler haftada bir yayınlanıyor ve üç saate kadar sürebiliyor. Ancak yabancı ülkelere satıldıklarında daha fazla bölümlere ayrılıp, daha sık, bazen günlük olarak yayınlanabiliyor. Televizyon kanalları dizileri yüzlerce bölüme yayabiliyor. Kore dizileri sadece 13 reklam saati sürerken Türk dizileri yaklaşık 200 saate kadar uzayabiliyor.

Türk dizilerinin gösterildiği ülkelerde Türkçe öğreniminin de yaygınlaştığı bildiriliyor. Bunun da Türkiye'nin imajı bakımından çok kıymetli olduğunu belirtmeye gerek yok.

Kaynak: www.ekonomist.com.tr/sinema/ingiliz-dergiye-gore-turk-dizilerinin-dunyada-cok-izlenmesinin-9-nedeni-47887/1
(Erişim: 18 Şubat 2024)

Mizahın Kötüye Kullanılması ve Kamu Diplomasisi

(Almanya Sosyal Demokrasi Partisinin üyesi Thilo Sarrazin 2010 yılında ırkçı ögeler içeren bir kitap yazmış ve bu kitap Almanya'da 2 milyonun üzerinde tiraja erişmiştir.)

Türklerin kitlesele olarak yaşadığı ve ırkçılığın alabildiğine geliştiği Batı Avrupa ülkelerinde Türklere ve Türkiye'ye yönelik "kötüleme ve aşağılama" yoluyla imaj oluşturma faaliyetleri arasında mizah adı altında bazı ürünlerin mütemadiyen topluma servis edilmesi önemli bir problemdir. Oluşturulan menfi imajın toplumlar arasındaki ilişkileri zehirlediği gibi ülkeler arasındaki ilişkileri de olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Bir sanat dalı olan mizahın böylesine kötü bir amaçla, toplumları ve kültürleri rencide edeceği biçimde kullanılması başlı başına trajik bir olgudur.

Aşağıda Muhammet Koçak tarafından Gazi Türkiyat Dergisinde (Güz 2012/11: 93-99) derlenerek yayınlanan Almanya'daki Türklere ilgili aşırı sağ kesimin sözde gülmece amaçlı fıkralarından ve karikatürlerden bazı örnekler verilmiştir:

“İki Türk bir barda oturuyormuş. Biri diğerine:

- Yakında tüm Almanya’yı ele geçireceğiz. Şimdiden 5 milyonu aştık lan! der.

Bu esnada yaşlıca bir bayan yaklaşır ve konuşur:

- Bir zamanlar da 6 milyon Yahudi vardı.”

“Ezilmiş bir lağım faresi ile ezilmiş bir Türk arasındaki fark nedir?

- Lağım faresinin önünde fren izi vardır”.

“Üç Türk bir arabada gidiyorlar. Araba duvara çarpıyor ve üçü de ölüyor.

Bunda üzücü olan nedir?

- Arabaya iki Türk daha sığabilirdi.”

(Bu zevksiz “mizah” (!) örnekleri Almanya’daki Türk imajının bu denli olumsuz bir noktaya taşınmasında önemli rol oynamaktadır. İnsan haklarına aykırı ve iki ülke arasındaki münasebetlerin de zarara görmesine neden olan bu tutum bu ülkedeki siyaset kurum tarafından demokrasi gerekçesiyle hoşgörü ile karşılanmakta, ırkçılığı ve ırkçı şiddeti de körükleyen bu tutuma karşı yine demokratik yollarla mücadele etmediği görülmektedir.)

İtibar Güvenliği

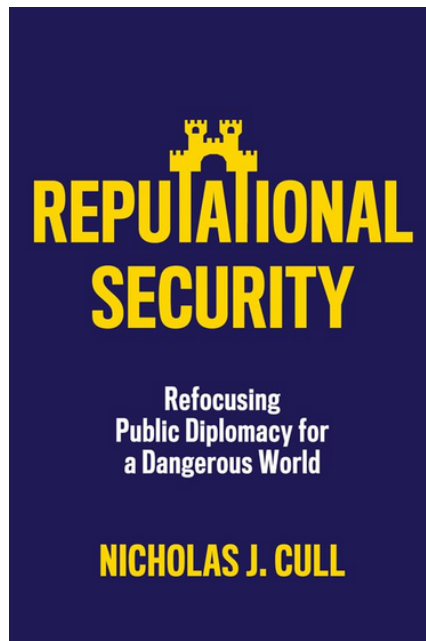
Geçtiğimiz yıl 3 Mayıs tarihinde İstanbul’da düzenlenen Güvenlik Forumunda bir bildiri sunan Güney California Üniversitesinden Prof. Dr. Nicholas J. Cull, “İtibar güvenliğini 21. yüzyıl güvenliği için kilit bir kavram ve önümüzdeki yıllarda güvenliğimizi yeniden düşünmenin gerçekten önemli bir yolu olarak görüyorum” demişti.

Prof. Cull, dünyadaki sorunların uluslararası tek bir aktör tarafından çözülemeyecek kadar büyük olduğunu belirtti ve diplomasinin kriz içerisinde olduğuna işaret ederek diplomatların uluslararası alanda güvenilirliğini az da olsa kaybettiğini düşündüğü dile getirdi. Cull, medyanın bir silah haline getirildiğini belirterek, uluslararası istikrarın yeniden kazanılması için yeni medyada ortak paydada buluşmak için uzlaşma sürecinden geçilmesi gerektiği değerlendirmesinde bulundu. Dünyada medyaya yönelik güven eksikliği bulunduğunu belirten Cull, sosyal medyaya olan güvensizliğin arttığına dikkati çekti.

Cull, uluslararası sahnede medya ve yumuşak güç konularına çok daha fazla ilgi gösterildiğini ve Türkiye’nin yumuşak güç konularına çok önem veren ülkelerden biri olduğunu vurguladı. Cull, geçmişte büyük liderlerin itibara verdiği değerden örnekler aktararak, bugün dünyada kamu diplomasisinin değiştirdiğini ve olumlu yönlerin vurgulanmasının yanı sıra itibar konusunda da giderek daha fazla mücadele edildiğini dile getirdi. Prof. Dr. Nicholas J. Cull, “Kamu diplomasisinde olduğu gibi itibar güvenliğinin başlangıcı dinlemektir.” değerlendirmesinde bulundu.

Prof. Nicholas J. Cull’ın konuya ilişkin “Reputational Security: Refocusing Public Diplomacy for a Dangerous World” başlıklı kitabı önümüzdeki Nisan ayında basılarak satışa sunulmuş olacak.

Kaynak: AA

Güney California Üniversitesinden Prof. Dr. Nicholas J. Cull, "İtibar güvenliğini 21. yüzyıl güvenliği için kilit bir kavram ve önümüzdeki yıllarda güvenliğimizi yeniden düşünmenin gerçekten önemli bir yolu olarak görüyorum." dedi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca Conrad Otel'de yapılan "İstanbul Güvenlik Forumu"nun (İGF) ikinci gününde, "Uluslararası Rekabette İtibar Güvenliği" başlıklı panel düzenlendi.

Panelde konuşan Güney California Üniversitesinden Cull, dünyadaki sorunların uluslararası tek bir aktör tarafından çözülemeyecek kadar büyük olduğunu belirtti.

Diplomasinin kriz içerisinde olduğuna işaret eden Cull, diplomatların uluslararası alanda güvenilirliğini kaybettiğini düşündüğü dile getirdi.

Cull, medyanın bir silah haline getirildiğini belirterek, uluslararası istikrarın yeniden kazanılması için yeni medyada ortak paydada buluşmak için uzlaşma sürecinden geçilmesi gerektiği değerlendirmesinde bulundu.

Dünyada medyaya yönelik güven eksikliği bulunduğunu belirten Cull, sosyal medyaya olan güvensizliğin arttığına dikkati çekti.

Cull, uluslararası sahnede medya ve yumuşak güç konularına çok daha fazla ilgi gösterildiğini ve Türkiye'nin yumuşak güç konularına çok önem veren ülkelerden biri olduğunu vurguladı. Uluslararası arenada itibarın önemine değinen Cull, "İtibar güvenliğini 21. yüzyıl güvenliği için kilit bir kavram ve önümüzdeki yıllarda güvenliğimizi yeniden düşünmenin gerçekten önemli bir yolu olarak görüyorum." ifadesini kullandı.

Cull, geçmişte büyük liderlerin itibara verdiği değerden örnekler aktararak, bugün dünyada kamu diplomasisinin değiştiğini ve olumlu yönlerin vurgulanmasının yanı sıra itibar konusunda da giderek daha fazla mücadele edildiğini dile getirdi.

Prof. Dr. Nicholas J. Cull, "Kamu diplomasisinde olduğu gibi itibar güvenliğinin başlangıcı dinlemektir." değerlendirmesinde bulundu.

Kaynak: AA